

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adauselo sale „Foaia Interesantă”, „Tovărășia” și „Bobirnați”, — e următorul; pe un an 10 cor.; pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. pe an!
Pentru America trei dolari pe an.
Pentru România (4 foi) 40 Lei pe an.

Foaie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Inserțiunile:

1 pag. 60 cor., 1/2 pag. 30 cor., 1/4 pag. 15 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau napoi.

Tricolorul.

Nu mai poate fi oprit de pe portul poporal și din părul femeilor.

Dragul nostru tricolor!

Cît de scump ești tu sufletelor noastre, și cîți scrințiți, cu pene de cocoș în pălărie ori fără de ele, nu s'au aruncat asupra ta în timpul din urmă, a te zmulge, a te arunca în tina drumului și a te călca cu piciorul lor de sălbateci!

Nu că doar pe tine ar voi să te calce, ci pe inimile noastre, pe mîndria noastră, pe bucuria ochilor nostri!

Porniseră cei mai nesocotiți panduri ai patriei, gendarmii și polițiștii și deregătorășii cei mici de rang dar mari de ură spre noi, să te zmulgă și din părul fetelor și nevestelor noastre, — fălindu-se că prin asta lucru mare și plăcut »patriei« au făcut.

De cîte-ori ne-am mușcat buzele de năcaz văzînd atîta sălbătăcie față de niște semne dragi ochilor nostri, semne nevinovate, sfinte, cari nu fac nimănui nici un rău, doar obiditelor noastre inimi o clipă de nesupărătoare plăcere.

Doar de aci încolo vei avea macar, pace, scump tricolor. Și de nu te putem pune ca steag pe casele noastre, să te vedem netulburat macar în pletele femeilor și fetelor noastre!

Așa credem că de azi încolo macar atîta »drept« ne va fi lăsat și nouă. Căci iaca ce judecată s'a adus de oficiul de vicișpan al unui comitat, — judecată care e, negreșit, temei de liberă purtare a tricolorului în pă-

rul femeilor, și pe aiurea, în toată țara.

Dar să lăsăm să ne spună plăcuta veste corespondentul nostru din Munții-Apuseni. Iată ce ne scrie el:

U judecată oinstită.

Câmpeni, Octobrie 1911.

Ni-e încă în vie aducere aminte goana nebună ce au interpretat-o jandarmii în toate părțile țării, dar par'că mai cu seamă în Munții-Apuseni, unde adunau pantlicile tricolor nu numai de pe portul românesc, ci pătrundeau și în locuințele private ale Românilor și li scoteau de prin lăzi, ca cu aceste șicane să își facă »merite« (vrednicie, vezi d'tal) înaintea mai marilor lor! Adunat-au de prin toate satele și haid cu ele la preturi, iar pretorii la rîndul lor încărcau pe purtătoarele tricolorului »valah« cu pedepse în bani, pe cari de regulă le schimbau în zile de închisoare!

Contra acestor nelegiuri s'a scris mult prin foile noastre, indeosebi prin „Libertatea” și s'a făcut până la instanțele cele mai înalte, arătări peste arătări și plîngeri și proteste! Abia după o întîrziere de mai mulți ani, s'a gîndit guvernul țării să pună odată capăt acestor nelegiuri și să înfrîneze pe cei ce necinstesc liniștea pașnicilor cetățeni.

Ordinul »confidențial« (poruncă în taină) de care s'a vorbit în vară, să vede că a sosit și li au la mână deregătorii, căci acuma nu li mai impunge în ochii pantlica tricolor de pe portul românesc, ci trec pe lângă ea ca și cînd nu ar vedea o. O dovadă a ordinului »confidențial« e și judecata pe care vi-o trimit aici, ca vestire, că tricolorul nostru pe portul românesc e iertat să se poarte; și ca să știe frații nostri Români și sorioarele Românce, cărora li-s'a zmulș și luat tricolorul, să li ceară napoi dela protopretori și să ceară ștergerea pedepsei ce li-s'a fi dictat.

Iată judecata pe care mă întemeez cînd scriu acestea:

Dela vicișpanul comitatului Turda-Arieș, ca instanță a 2-a
Nr. 312—1911.

Obiect: Transgresiunea Sofiei Igna, din Bistra.

Dlui primpretor, în Câmpeni.

Vicișpanul comitatului Turda-Arieș, ca instanță judecătorească a doua în transgresiunile (vinele) polițiale avizate organelor administrative, în pricina pornită pe temelul arătării gendarmierii din Câmpeni la fibirăimea cercului Câmpeni, cu instanța I pedepsitoare, contra locuitoarei dîn Bistra Sofia Igna, — față de judecata de sub Nr. 259/1 1911 recurată aici, a

judecat

în următorul chip:

Am luat în revizie judecată Nr. 259/1911 în acea parte a ei, prin care Sofia Igna a fost judecată la 10 cor. pedepsă în bani pentru transgresiunea cu care ar fi călcat ordinațiunea ministerială Nr. 62693 din 1895, — și scot prin aceasta pe Sofia Igna din Bistra de sub vina de transgresiune (călcare a acelei porunci ministeriale) și de sub urmările ei!

Motivare: Așa a trebuit să hotărîsc, căci colorile articlilor de îmbrăcăminte, numai în acel caz pot fi socotite de atari, a căror port e oprit, dacă acelea să poartă cu scop de demonstrare (de a face cuiva în ciudă cu ele), — în cazul de față însă scopul de demonstrare n'a fost dovedit cu nimic, și purtarea pantlicii în păr nu poate fi socotită ca faptă ce are să fie pedepsită, pentru ce pe recuranta a trebuit s'o scot de sub pedepsă.

Turda la 29 Iulie 1911. Lovassy Andor sk. vicișpan, ca instanță de judecare a II-a în af. polițiale.

Cu această judecată s'a gîtat — cel puțin în comitatul Turda-Arieș, multele șicane, nedreptăți și batjocuri de care aveau parte bietele femei îmbrăcate în portul lor moșnean.

Noi suntem mulțumitori vicișpanului nostru, care, din îndemn propriu ori așa avînd îndrumare dela guvern, a adus odată judecată cinstită în pricina mult hărțuită a purtării tricolorului ca parte întregitoare a portului nostru românesc

Suntem în același timp mulțumitori domnitor deputați ai nostri, cari de repetate ori și-au ridicat glasul și în dietă și în afară de dietă către ministri, cerîndu-le să înceteze cu prigonirea năroadă a poporului nostru pentru purtarea tricolorului. Nu e mai puțin adevărat apoi, că adzoacăli nostri buni din Câmpeni au dat de nenumărate ori recursuri foarte bărbătești, au luptat așazicînd neadormiți pentru dreptul acesta. Și acum ne ajută Dzeu să vedem că

am izbutit cu el. În același timp însă, vor vedea și să vor încredința și prigonitorii de până ieri a tricolorului nostru, că întregitatea patriei cu nimic nu să va știrbi prin aceea că pe portul românesc va filfăi panglica tricolor ca parte întregitoare a portului.

Prin astfel de măsuri și judecări drepte și îngăduitoare, să face însă mult bine pentru pacinica împreună viețuire a două popoare înghăolată!

Corresp.

Războiul italo-turc...

În sfîrșit s'a încins și o luptă mai cum-să-cade între cele două popoare încăerate. De pace să vorbește puțin, mai ales după ce nici chiar trimisul Germaniei la Turcia, n'a izbutit să facă pe Turci să înțeleagă, că o pace le poate aduce, dacă nu mai mult folos ca războiul, dar macar în mai mare măsură prietenia Europei.

În zilele din urmă Turcii, în o luptă dată cu Italianii pe țărâmi Africe, au secerat, — după cum să spune, — o mare biruință asupra Italianilor și le-au făcut acestora mari stricăciuni. Asta a turnat par'că un curaj în vinele Păgînilor, și o încredere nouă.

În urma acestei învingeri s'a zvonit în Turcia, că Italia ar fi aplicată și ea să încheie pace, recunoscînd în Tripolitania domnia turcească. Dar să pare că a fost o veste-poveste a Turcilor pentru a-și face și mai bine curagiu. De fapt Italia a grăbit a trimite alte zeci de mii de ostași spre Tripolis.

Cele mai însemnate vești, sosite mai nou de pe cîmpul de luptă, sunt cele ce spun despre marea încăierarea dela Benghazi. Aci Italianii au suferit o pierdere grea. Armata italiană, de vre-o 8000 de oameni, tocmai începuse coborîrea de pe corăbii pe uscat, cînd de-odată a fost lovită de Turci și de Arabi, încingîndu-se între ei o luptă vrăjmașă, în care Italianii au pierdut peste 1000 de soldați, iar Turcii 115. Italianii au fost siliți a să retrage prin fugă, lă-

sînd pe cîmpul de luptă o mulțime de arme! Disciplina în armata italiană dela Benghazi, ci-că s'a dovedit de foarte slabă.

În fața acestei știri, venită din partea turcească, cei din Roma, capitala Italiei, dau despre lupta dela Benghazi, următoarea lămurire:

În luptă, pe țărmi mării, era o mare putere turcească și trecerea soldaților italieni pe uscat, nu s'a putea face decît cu înșelăciune.

În acest scop, opt vase de războiu italiene au început a descărca de pe corăbii un puternic foc asupra Turcilor, cari au intrat în luptă, și în vremea aceasta vapoarele cari veneau cu armata italiană, s'au strecurat pe nebăgate 'n seamă din fața portului Benghazi, până la capul Ricidinia, unde au început a descărca trupele aduse. Turcii prinzînd însă de veste prin spionii lor despre asta, au trimis în fața Italianilor ce coborau pe țărmi, o trupă puternică de soldați, la care s'a adaus încă o mulțime de Arabi din țară, și aceștia împreună s'au aruncat asupra Italianilor cu sălbătăcie mare! Soldații italieni nu erau rînduiți încă de luptă. Mulți din ei au sărit din luntri în apă și au ieșit la țărmi în ploaia de gloanțe a dușmanului!

Cu mult chin și cu mare greutate, vre-o 3000 de oameni din regimentele 50 și 43 au ajuns împreună cu vre-o 700 de marinari pe uscat și au dat năvală asupra satului Sidi Huseni, care e cheja fortăreții Benghazi. Lupta a ținut până sara la 10 ore, cînd satul, după un aprig atac de baionete, a căzut în mâinile Italianilor și Turcii au fost alungați.

Aceste două vești spun cam contrarul una dela cealaltă. Mai nou însă recunosc și Italianii că la Benghazi au avut luptă mare și că au pierdut acolo 1000 de oameni.

Să scrie apoi și despre cruzimii, pe cari le-ar fi săvîrșit Arabii. Ci-că au spintecat și omorît mai mulți călugări italieni și o mulțime de robi răscumpărați.

O ceată de bețivi a încunjurat palatul călugărilor misionari în Tripolis și au dărăburit pe toți cei din lăuntru. N'au cruțat nici copilași de 12—15 ani. Pe toți i au tăiat cu săbii și baionete, astfel vroind să-și răzbune pe Italiani, cari au atacat patria lor.

Perderi materiale mai are înse de suferit Italia în Turcia. Toate mărfurile cari sosesc din Italia, nu trec granița, decît plătînd o vamă cu 100% mai ridicată ca înainte de izbucnirea războiului! Înaintea prăvăliilor italienești din Stambul, negustorii

turci au pus păzitori, cari nu lasă nici un suflet de turc să mai între în prăvăliile italiene. Și negustorii italieni sunt mulți în Tarigrad, cit și încolo în Turcia. Iar ce e mai rău e, că aceiași păzitori au început a lua sub „boicott“ (opreliște) și pe negustorii streini de alte neamuri, ca și pe cei italieni!

Așa pe urma războiului sufară perderi mari mii de oameni nevinovați. Dar' Turcii-s furioși și ei știu lovî în streinii cari li-să arată răuvoitori!

UNELE—ALTELE

Cuvîntul Regelui Carol.

— Despre războiu. —

Luînd știre despre cuvintele rostite de M. Sa Regele Carol al României la Iași, și ziarele mari ungurești scriu cu îngrijire despre aceea ce ne poate aduce primăvara.

Că, uite, de o pace între Turcia și Italia nu-i vorbă. Iarna va opri războierez, ca la primăvară să se reînceapă și e mare întrebare dacă nu să lătește valul.

Fiîndcă Regele Carol a zis la Iași, că:

»...În fața zilelor războinice ce s'a vor începe la primăvară în Balcani, România are lipsă de un guvern tare, care să stee puternic în mijlocul clipelor critice«, — luînd știre despre aceste cuvinte a Regelui român, ziarul „B. Hirlap“ din Pesta zice:

»Această vorbă spune mai mult, decît bănuiesc legăturile diplomatice, și dovedește mai mult decît o droaie de buletine (avize, înștiințări) date de purtătorii de grijă a trebilor din afară ale țărilor«...

Adunarea dela Belinț.

O bine reușită adunare poporală a avut loc Dumineca trecută la Belinți (în Bănat), conchemată de fruntașii noștri din partea locului, în frunte cu vrednicul domn protopop Gerasim Sirbu, care a fost și președinte al adunării.

La Belinț a ieșit număr frumos de inteligenți români din Timișoara, din Receaș, Buziaș, Lugoj și de pe aiurea, printre cari Dr. Cosma, R. Cărăbaș, Dr. Adam, Dr. Mezin, Dr. P. Cioban, Dr. Doboșan, Dr. Gheorghievici, Dr. Marcea, preoții Is. Popovici și Adam Groza (Coșteiu), Dr. Popovici, Dr. Maier, T. Hațeg și Dr. Brediceanu din Lugoj, — apoi mulți preoți și mult popor. Ca la 3000 de oameni.

Di protopop Sirbu deschizînd adunarea a rostit o frumoasă vorbire, plină de inimoasă îmbărbătare a tot poporul la luptă pentru ale neamului drepturi! Zice că dacă n'am ajuns la ce ar fi trebuit deja să ajungem ca popor în această țară, apoi pricina e, în greșala, că n'am avut încredere în noi înșine! Au fost (și mai suntem) prea Iași față de streini! Până nu ne vom schimba aceasta fire, nu

vom da destul de vădit nainte! (Așa e!)

— Dr. I. Suciuc salută adunarea în numele Cancelariei Comitetului și arată însemnătatea adunărilor populare puse la cale de conducera partidului.

— Dr. Caius Brediceanu arată trebuința de a să face o repede și inimoasă reculegere a șirelor de luptă și o vînjoasă pregătire pentru asalturile ce ne mai așteaptă! Înfierează silințele ce să pun pentru a maghiariza pe toți nemaghiarii din țară, ci ca o armă de a împedeca și această nelegiuire spune că trebuie să cerem votul universal.

— Dr. Cornel Crăciunescu (adv. Timișoara) descrie lucrurile de nimic din deregătoriile țării mai ales în cele economice. Noi țară atît de bogată în bunuri naturale suntem totuși atît de săracă față de țările din luminatul apus. Arată nedreptatea în felul de împărțire a dărilor, care încă împedecă înaintarea celui sărac. Prin vot universal am ajunge a trimite în dietă oameni care să schimbe aceste stări triste și nedrepte! Are încredere în viitorul și puterea de viață a Românilui.

— Ion Vasiliu, istețul țaran din Satumic, a luat și aci cuvîntul fiind cu drag ascultat de popor. Spune că toate zvonurile despre o „pace“ între noi și Unguri, sunt povești goale și că la acea pace vom ajunge numai cînd prin purtarea noastră bărbătească, vom ști să strîngem cu ușa pe cei dela Pesta. Stăruie cu înțelepciune să ne ținem departe de amestecul cu străinii, că acela ne înveninează simțămintele și ne strică.

„Am un nepoțel mic — spune badea Vasiliu, — mic de tot, ce sugă țîță la maică sa. Odată ea pleacă la lucru, și moșu rămîne singur cu nepoțelul. Nepoțelul plînge după țîță, merge la vecina — care însă era o unguroaică, ce încă avea copil mic, și cere să-i lăpteze un pic și pe nepotul lui, să i-l împace. Dar, ori mă credeți ori ba, nepoțelul, deși flămînd și istovit de plîns, s'a uitat speriat în fața unguroaicei și nu a voit să sugă dela ea. Doamne ferește! Vezi așa să ne ferim și noi cei mari și înțelepți de străini.

Așa să nu sugem nici noi la peptul culturei streine, cu care vrean să bage în vinele noastre alt sînge, alt suflet, altă gîndire, care să ne înstrăineze de vechea și mîndra noastră ființă națională!“

— Dr. Lucian Gheorghievici (advocat Receaș) vorbește despre legile nouă militare, arătînd nedreptatea ce să plănuește să ni-să facă prin ele și poverile cele grele ce să ni-să dea.

Dr. Valer Branisce arată că toate legile unei țări nu plătesc o ceapă degerată, dacă nu sunt date și chezeșile de lipsă că acele legi să vor și ținea. Arată ce sunt drepturile singuraticului, ca cetățean, și care trebuie

să fie dreptul poporului, ca ființă de sine, — și că numai prin o pornire îndreptată mai spre popor (democratizare) să poate ajunge la zile mai bune.

— Dr. A. Cosma vădînd de ce trebuie să avem în noi cu ținuta noastră cu neîncredere și de împotrivire cîrmei țării, — propune hotărîrea ce să se iee, care s'a și pornit întocmai.

Di Dr. Sîrbu închee apoi adunarea prin o nouă vorbire frumoasă.

*

Un bobîrnac patrioților.

Un mare bine făcător, Nobel, a lăsat o fundațiune foarte mare, din care să se dea an de an cîte un premiu în bani, o sumă însemnată, acelor bărbați învățați din orice neam, care ostenesc mai mult și mai cu bun rod, pentru a face să se înstăpînească peste lume, peste popoare, pacea așazicînd vecinică.

În scopul aducerii acestei păci, să adunăm an de an o așazisă »Conferență de pace« azi în o țară, mîne în alta, și merg la ea deputați de frunte din toate dietele.

Din Ungaria să duc an de an zeci de deputați unguri în frunte cu groful Apponyi, care știe bine franțuzește și cum e mare meșter de vorbă, și-a cîștigat vîlvă mare printre acei deputați ai țărilor streine.

Pe urma acestei vilve, astan a concurat și el să capete el »premiul-Nobel« ca apostol însuflețit al păcii dintre neamuri.

Soartea premiului s'a hotărît și el numai lui Apponyi nu s'a dat! Și să vezi acum tînguirii pe gazetele ungurești, că omul lor cel mai de fală, a fost înlăturat, nesocotit, deși ei nădăjduiau cu sigur că el va fi cel încununat cu marea cinstel.

Și știți pe cine s'cătrînite foile maghiare pentru acest bancrot al visului lor patriotic? Pe noi nemaghiarii din țară, că ci-că noi suntem de vină, pentru că ne-am tot plîns în fața lumii streine contra legilor »pacinice« ce le-a făurit aici chir contele Apponyi, pentru gîtuirea școalelor noastre și prin ele a culturei noastre, — ceea ce zău numai la pace nu poate duce.

Și pentru că noi l'am arătat ca pe un apostol mincinos, care propoveduește apă și bea vin, care perorează în fața lumii străine de »pace« vecinică între neamuri și el aici samănă cu mână criminală furtună între popoarele țării sale, — învățații, cari erau chemați să judece asupra împărțirii premiului, i au dat lui Apponyi cu picioru 'n grindă!

De aci mare supărare.

*

Revoluția din China.

nu e încă liniștită. Răsculații voesc să alunge familia domnitoare din capul uriașei împărății, și să facă — republică.

Pe multe locuri armatele împărătești sunt bătute de răsculați, căci din popor mai mulți țin cu răsculații decît cu curtea domnitoare!

Toate orașele din ținutul Jance, sunt în mâinile răsculaților. Pe multe locuri soldații fug și trec și ei la răsculați.

Dela „Asociațiune“.

Despărțământul Mercuria al „Asociațiunii“, își ține Adunarea generală Duminică, în 5 Noembrie n. în comuna Poiana și invită pe toți membrii, sprijinitori și binefăcătorii „Asociațiunii“ să ia parte la adunare și la sărbătorile aranjate de comitet.

La ora 1 d. a. banquet (prânz împreună în școala din deal.

Sara producțiune teatrală aranjată de membrii „Reuniunii române de cîntări și teatru din Mercuria“, în sala școlii din deal. Să va preda piesa „Neopotul răsfățat“.

Sănătatea Maies. Sale.

M. Sa bătrînul Impărat și Rege e cam răcit și întrecut, încît nu mai face obicinuitele plimbări prin aleele Castelului. Ci-că s'a răcit la nunta viitorului Moștenitor de tron, unde a stat cu capul gel timp prea mult în biserică pe vremea cam rece și umedă. Dar' medicii cred că în câteva zile va fi bine.

Din pricina asta s'a amînat primirea noului ambasador român trimis la Viena, a cărui vizită la Impăratul era pusă pe azi Joi, cum și alte primiri ce erau în plan.

Școlile ungurești în România.

Au libertate, sporesc, nu scad ca ale noastre în Ungaria!

Ziarele ungurești dela noi nu odată au publicat minciuni despre prigonirea la care sunt supuse școlile ungurești din Țara-Românească, și asta o zic ca să arate că ar fi prin asta îndreptățită și purtarea lor sălbatecă față cu școlile românești dela noi.

Pe cei ce au crezut scrisese foilor maghiare, îi rugăm să cetească ce scrie mai nou (în numărul seu dela 24 Octobrie) șovinista „Budapești Hirşlap“. Iaca ce scrie:

„Confrații nostri trăitori în România, în urma stăruințelor tot mai mari a foilor maghiare (din Țară și de aici) precum și a trimișilor nostri oficioși, — încep să vadă tot mai limpede folosul creșterii copiilor lor în școlile maghiare!

„Așezămintele de învățămînt (școlile) maghiare din România, — îndeosebi acelea pe care le susține societatea „Szent-László-Társulat“, sporesc din an în an, și crește în măsură frumoasă și numărul școlilor maghiari în ele.

„In școlile catolice maghiare din București, numărul școlilor a ajuns aproape o mie, așa că

școlile nici nu pot primi mai mulți!

„Iar pentruca nici copiii obligați la școală din părțile lăturalnice ale orașului, să nu să părădă, societatea „Szent-László“ a deschis acum și în strada „Leon-Vodă“ un azil nou (pentru copii mici de tot) și în legătură cu asta și o școală începătoare mixtă (pentru copii și fetițe). Școlarii școlii celei nouă sunt deja o sută și sece, ceea ce arată lipsa lărgirii acestei școli“.

Auziți-ați, frați Români?! Și mai ales auziți-ați voi, iubitorilor de neadevăr, dela foile maghiare, aceste descoperiri? Unde poate dar fi vorba de prigonirea școlilor maghiare în România?

În România, în inima ei, în București, lucrează societățile maghiare dela noi, pe față, întemeind școli pe sama ungușilor, ca ei să nu meargă în școală românească, ci să se adape la cultura acelor școli. Și numărul școlilor de acest fel curat maghiare, sporește, crește, căci nimenea nu le pune nici cea mai mică pedecă în cale.

Iar la noi? Veniți de vă uitați prin satele noastre, că în sute, ba acum în mii de aceste sate, stăpînirile maghiare ni-au închis cu totul școlile ce le aveam, și ne închid zilnic la ele, și ne sugrumă cultura la noi acasă!

Aceasta e deosebire între România liberă și între Ungaria cîrmuită de clicele patrioților nostri...

Goreșpondență.

Păuca, 23 Oct. 1911.

Luni (în 23 Oct.), băiatul de 10 ani Dumitru Popa din Păuca, a fost trimis de mamă sa Maria Popa cu carul la hotar, unde era tatăl său care culegea cucuruz. După ce a sosit băiatul la tatăl-său, acesta îl trimise napoi acasă, ca să aducă la hotar și vaca.

Plecînd copilul cu vaca spre locul lor, el legă cu un capăt al funiei, coarnele vacii, iar' celalalt capăt îl înfășură în jur de sine peste mijloc, ca astfel să nu-i poată scăpa vaca.

Pe drum însă sperîndu-să vaca de oarecî, a luat-o la fugă nebu-nească tîrînd după sine pe nenorocitul băiat, care fiind legat prea scurt, a ajuns sub picioarele vacii care l'a calcat de mai multe ori, și așa l'a purtat aproape 1½ kilometru. Auzînd cîțiva oameni, din apropiere strigătele băiatului, au alergat la vacă, au oprit-o și au tăiat funia cu briciagul. Dar' era prea tîrziu! Băiatul era tot zdrobit și abia mai răsufla din cînd cînd. Dus în starea asta jalnică acasă, neferocitul Dumitru își dete sufletul după 2 oare de chinuri cumplite.

Spitalul fără bolnavi.

De-o fi așa, are haz. Foile povestesc o întimplare ciudată ce s'ar fi petrecut în România cu privilegiul vizitei Regelui Carol la Iași.

Bunul Rege a voit să vadă așezămintele mai de seamă ale orașului, — și așa între altele a vizitat și spitalul »Sfîntul-Spiridon«. Dar directorul spitalului, Riegler, ci-că era tare năcăjit că spitalul îi era din darul lui Dumnezeu, care a dăruit sănătate oamenilor în ăstan, — aproape goli! N'avea cu ce să se arate harnic și cuprins din greu, înaintea capului Țării! Să chiar plîngea celor din jurul său de... lipsa de bolnavi.

Niște afurisiți de paznici de spital, ce le trăneste prin minte, ce nu, spun doctorului: „Știi ce, dle director, dacă nu's bolnavi aieva, și ca să nu să vadă spitalul așa gol, lasă-ne pe noi vre-o douăzeci să ne culcăm ca bolnavi prin paturi“...

Și ci-că Directorul s'a bucurat de istețimea ajutoarelor și le-a dat voe. S'au culcat prin cele paturi, s'a legat unul la cap, altul la pept, altul la o ureche, ba și gemeau de durere... Regele a chiar agrăit pe unii din ei și i-a mîngăiat... Pe urmă pe dl Director l'a decoret (i-a dat o medalie de vrednicie) pentru buna ordine în spital și grija de bolnavii săi număroși.

Și acum ci-că s'a dat în vileag comedia directorului și a ajutoarelor sale și e în țară pe cît haz, pe atîta izbucnire contra ușuraticului fapt.

Mișeii în orașele mari.

O înfiorătoare jăfuire s-a întîmplat mai zilele trecute în Viena, între următoarele împrejurări:

La 1 oră după amiază în prăvălia de aurituri a lui Stock Henrich de pe Tabori-Strasse, pe cînd stăpînul se pregătea să plece la prînz întră un domn și cere un lanț de aur. Prăvălierul să pleacă să-i dea din o cutie, dar în clipa aceea simte două lovituri după cap! N'a leșinat îndată, ci s'a ridicat, dar atunci s'au descărcat asupra lui și două împușcături de revolver și el a căzut fără simțire, la pămînt. Jăfuitorul și ucigașul s'a plecat asupra lui și a mai început să-l și strîngă de gît. Negustorul și-a oprit răsufierea și streinul crezîndu-l mort, împreună cu un tovarăș al lui, care a intrat în prăvălie după ce comerciantul fuse doborît la pămînt (că pînă atunci stase pe-afară de pîndă), au început să jăfuie prăvălia și încărcatul cu 70 de inele de briliant, foarte scumpe, și cu 45 ceasuri, 46 lanțuri de aur și cu 800 coroane bani gata, au pornit la drum. Comerciantul a fost dus în spital, unde e spre însănătoșare, iar îndrăzneților jăfuitori-ucigași li-a pornit poliția pe urmă. Toată lumea a rămas ulmită de atîta cutezanță ziua namlaza mare în mijlocul orașului!

Adunarea dela M.-Ludoș.

Conducerea noastră națională, face aproape ca Impărații cei buni din povești, cari vrînd să cunoască din privirea lor înseși, poporul și gîndul și inima lui, iau toiagul cel de fer în mîni și opinci de fer în picioare, și așa merg din sat în sat și întră din casă în casă...

Conducerea noastră națională face aproape același lucru: a luat par'că bățul călătoriei lungi în mîni, și cutreeră văi și dealuri, și caută pe frații nostri Români, cînd colo pe mările Murășului, cînd pe Valea-Streiului, cînd pe țărmii riului Bega, cînd în Munții Brașovului, cînd în Cimpia-Turzii, — și peste tot locul îi chiamă în pîlcuri mari naintea sa, aci aproape, și-i ispitește și-i sfătuiește și-i ascultă și le spune. Și, spre bucuria noastră a tuturor vedem, că ori-unde să duce și ori-unde merge, de aceeași frați și fii buni ai neamului dă! În același fel e încungiurată de mii de țărani, cu aceeași dragoste îi sunt răsplătite sfaturile, în aceeași măsură să încălzesc și să deschid inimile, — toate adunările noastre samănă acuși ca ou cu ou, atît în ce privește părerile și îndemnurile ce le dau conducătorii, cît și în ce privește felul de primire a lor și simțirea ce să arată din partea poporului!

Una e acest popor, în inimă, în minte, în rărunchi, în simțiri, în bucurii, în dureri, în nădejdi, în visuri! „Un semn el mai așteaptă“ și ca o mare să ridică el de-odată și de pretutindeni după buciumul chemării neamului! Aceasta ne e mîngăierea, aceasta ne e bucuria pe urma adunărilor naționale ce să țin din vară pînă acum în toamnă tîrzie, cînd colo, cînd dincolo peste coprinșurile locuite de iubitul nostru popor românesc.

Aceste credințe și părerii ne-au rămas și după alte adunări, acestea ne-au rămas și după adunarea dela Ludoșul de Murăș, de care cum am vorbit vorbit și în numărul trecut. Dăm azi, după „Gaz. Transilvaniei“, mai multe amănunte dela cea frumos reușită adunare de pe Cîmpiile Turzii. Iată-le:

Duminecă în săptămîna trecută s'a ținut adunarea populară din Ludoșul de pe Murăș, pusă la cale de comitetul național și de fruntașii din comitatul Turda-Arieș. La adunare au luat parte peste 4000 de oameni, de pe Cîmpie și de pe valea Murășului și Arieșului, și la 400 de inteligenți, cărturari. Din depărțări au fost de față prezidenții

partidului George Pop de Băsești, Dr. T. Mihali, Stefan C. Popp deputat și alții. După slujba dumnezeiască, s'a început adunarea, pe la oarele 11, deschizând ședința dl Emil Cormoș Alexandrescu, prezidentul clubului comitatenz. Au urmat apoi în șir vorbirile dlor G. Pop de Băsești, Dr. Mihali, Dr. G. Tripon, Dr. I. Sâmpălean, Dr. V. Onișor, Dr. Boila. În urmă, la propunerea dlui Dr. Valer Moldovan, adunarea a primit o hotărâre bărbătească. Iată care cam ce a spus la această adunare (Nu putem da decât pe scurt frumoasele cuvântări):

Dr. Cormoș-Alexandrescu.
arată cu plăcere, că chemarea la adunare a avut frumos răsunet; că tot sufletul bun a grăbit la adunare, pentru ca să se ceară dela ocîrmuirea țării drepturi pe sama poporului.

Salută pe conducătorii veniți și deschide adunarea.

G. Pop de Băsești.

Președintele partidului spune că să simte lipsa de unitate în lupta partidului, dar nădăjduște că aceea va fi una în curînd. Arată că legiuită și dreaptă e lupta pe care partidul nostru național o duce pentru tot neamul.

Dr. T. Mihali

spune că trăim vremuri grele, dar de mare însemnătate pentru cîștigare drepturilor de cari suntem desmoșteniți, despoiați. Dela 1848 pîn' la 1867, fruntașii noștri au luptat lupte grele pentru a cîștiga drepturi poporului, și au și cîștigat, dar la 1867 venind la putere domnia ungurească, nu s'a mai putut nici atîta.

Stăruie ca să spriginim cu toții eforturile partidului nostru național, ca să-l ajutăm a ne zmulge macar în viitor drepturi mai multe și stări mai bune!

Dr. G. Tripon.

Aduce celor adunați salutul fraților români din comitatul Bistrița-Năsăud; spune că voiește să vorbească despre votul universal. Pentru a arăta îndreptățirea votului universal spune: Mai de mult puterea de-a chivernisi o țară, era într'o mână, în mâna Demnitorului; dela Demnitor atrîna soartea tuturor supușilor. Azi s'au schimbat împrejurările; azi puterea e împărțită în 3 părți: o are demnitorul, dieta (sfatul aleșilor poporului) și poporul. Întru cît acest din urmă e îndreptățit a conlucra și el la chivernisirea unei țări să vede din următoarele: Cînd peste hotarele țării vine dușmanul cu gînd rău, oare cine trebuie să ieșie arma în mână, să-și ție pieptul în fața armelor străine, oare nu feciorii ieșiți din popor? (Așa-i). Poate o împărție să aibă noroc să nu aibă bătăi, să fie pace, dar nici atunci poporul nu-i lăsat la o parte. Avem deregătorii, avem tîstii. Oamenii dela deregătorii trebuie să plătiți și atunci vine țara și

zice: din cîștigul vostru puneți ceva la o parte și dați la țară, ca să-și plătească deregătorii, să-și ție mieli. Cine dă? Dau toți locuitorii țării, dă și poporul (Așa-i).

Dacă toți dau dare, dacă cu toții trebuie să sară întru apărarea țării, oare nu toți ar trebui să aibă dreptul la chivernisirea țării prin oamenii aleși de toți cetățenii și trimiși în casa țerii după voia inimii cetățenilor? Acesta este votul universal! Acesta îl cerem noi!

Dr. I. Sâmpălean.

Iubiți copii ai nimănu!

Vă agrăesc copii ai nimănu și voiu dovedî, că întru adevăr voi sunteți, iubiți țărani, copiii nimănu!

Istoria ne spune, că atunci, cînd au venit Tătarii la noi în Țară, au pustiit tot ce le-a venit în cale, făcînd pagube mari în avutul locuitorilor. Aceștia au adus cu sine robi pe țigani, pe cari i-au lăsat aici și cari din starea lor de jos încă nici azi nu s'au ridicat fiind de risul lumii.

Voi, iubiților, sunteți copii nimănu, pentru-că voi sunteți ca albinele care adună mierea, iar mierea o mănăcă străini! Voi scormoniți pămîntul, lucrați bucatele, le adunați, și cînd le aduceți aici pe piață, trei pînă în patru inși își bat joc de voi!

Voi vă dați copii la școli, și cîte greutăți trebuie să întîmpinați voi și copiii voștri pînă ce-i învățați și atunci abia dacă pot ajunge în niște sate preoți, sau soartea amară de învățător confesional, iar la alte tîstii numai ca tîlharii pot să se vire.

La aducerea legilor pe voi nime nu vă întrebă! La curțile boierești deregătorii are vot, văcarul curții are vot, porcarul curții are vot, iar gazda cîstit de român nu are vot, pentru-că ochii lui nu s'pe plac notarului sau la solgăbirău.

Iubiți copii ai nimănu! Noi drepturi nu avem, noi drepturile noastre trebuie să ni-le zmulgem, iar ce avem, să păzim! Lupul știe fura, noi să știm păzi, pentru-că celui ce doarme și țărîna de sub picioare i-se va lua!

Cînd vom avea și noi dreptul a ne alege deputați, cînd va fi votul universal și secret, atunci vom fi și noi copiii oare-cui!

Drept încheiere vă pun la inimă să păziți, ca lupul: legea, limba, portul strămoșesc, să nu vi-le răpească!

Dr. V. Onișor.

Cercurile conducătoare ale armatei nu sunt mulțumite cu numărul feciorilor armatei, cu numărul cătanelor, ei vreau să sporească, armata. Noi nu suntem contra, numai să se facă cu cale. Deputații maghiari au folosit și de astădată prilejiul, ca să maghiarizeze și prin armată. Partidul nostru luptă ca să nu să implinească dorința aceasta, oi să rămie și pe mai departe limba de comandă care a fost, iar în cazarnă să se

vorbească cu fiecare în limba maicii sale! Pentru-că puterea și tăria unei armate nu să întemeiază pe limba ce-o vorbesc ostașii, ci pe dragostea și unitatea ce e în armată! Dacă însă cercurile conducătoare cred că e mai bine să se folosească mai multe limbi în armată, atunci noi nu avem nimica în contră, numai să se țină samă de limba maternă a fiecărui ostaș! (Așa e! Aplauze îndlungate!)

Dr. Boila.

Noi simțim puterea statului prin legile aduse în țară, căci legile te petrec așa zicînd dela groapă pînă la mormînt. Ōri ce lucrăm, trebuie să ne întrebăm că iertat e să o facem sau nu?, asta o faci pentru că te lăsă legea, astalaltă n'o faci fiind că te oprește legea. De aceea legile au o înfrurire mare asupra omului și asupra popoarelor. Avînd legile o purtare așa de mare asupra dezvoltării popoarelor, e lucru firesc, că fiecare popor el însuși trebuie să-și alcătuiască legea pe sama sa. În acele țări în cari sunt mai multe neamuri legile, trebuie să le aducă împreună toate popoarele.

Poporul nostru românesc a înțeles de mult aceasta și de aceea a cerut ca la noi să nu să aducă legi fără învoirea sa. Ca să putem însă și noi conlucra la aducerea legilor, e de lipsă, ca să avem și noi cît de mulți deputați de ai noștri în casa țării, unde să aduc legile.

Înțelegînd strămoșii noștri acest adevăr în anul 1848 adunați fiind pe Cîmpul Libertății de lângă Blaj în număr de 40,000 de oameni, au cerut acest drept. Și de atunci tot mai mereu în adunările mari naționale din 1881, 1905, etc.

În anul 1905 a unarea trimișilor poporului român cere votul universal secret! Acest drept trebuie să-l ajungem înainte de toate.

E drept, că prin aceea că am ajuns votul universal secret, încă n'am ajuns totul, pentru că e numai întîiul pas; cînd noi vom fi liberi și vom avea dreptul de a ne trimite și noi oamenii noștri în dietă, unde să aduc legile, atunci am nădejdea că puterea poporului român va cîștiga și cealalte drepturi. (Așa-i)!

Dumitru Iclănzanu.

— Glasul unui țaran. —

Vrednicul și fruntașul țaran din Iclănzul, D. Iclănzanu, a vo-bit cumine și așezat. Vorbirea lui a stîrnit o însuflețire mare. La urmă a fost ridicat pe umeri de popor, iar dl Dr. Mihali l-a îmbrățișat și sărutat!

Meșterul de yorbă țaran a zis printre altele:

Onorată adunare, iubiți frați!

Trecut-a umbra legii și darul — nu mai vine.

A. Mureșianu.

Zorile zilelor de libertate, egalitate și frățietate și-au avut farmecul, și-au avut rostul lor prin mijlocul veacului trecut, dar zorile pentru ajungerea la

libertate, nu mai soseau. În lungul șir de sute de ani am dat dovadă, fraților, de neclintită credință cătră patrie și tron, dar pare-mi-se, niciodată așa de mult ca în anul 1848, în acel an, cînd tronul împărătesc era în mai mare primejdie. Atunci am jertfit pentru tron zeci de mii de mucenici. Dar, durere, ne-am înșelat în credința noastră. Viitor fericit nu putem nădăjdui pe nici o cale, decît numai din singurele noastre puteri unite. Și aceasta o ajungem prin ținerea strînsă la olaltă, alungînd zavistia și alipindu-ne cu dragoste frățească unul de altul. (Așa-i!)

Să ne întărim pe tărîmul social-economic, și mai ales să îmbrățișăm cu căldură pe cea dulce zeiță, care să numește Cultura românească, ca aceasta să-și ia avînt, să ne ridice tot mai sus, spre lumină. (Așa-i).

Să ne încredem în puterea de viață a neamului nostru, să ne reamintim zilele istorice, cînd acest neam strivit, călcat, batjocurit, dar nu învins, a dat, în răstimpuri, pe cei mai mari bărbați ai patriei, pe Ioan Huniade, pe Mateiu Corvinul, etc. României i-a dat pe fondatorii ei Radu Negru-Vodă și Bogdan Dragoș! Noi suntem cel dintii popor din țara ungurească, care am dat pe cel dintii geniu al științei nouă, pe aviatorul Vlaicu. (Aplauze puternice și strigăte: „Trăiască Vlaicu!“)

Fraților. E timpul aci, ca să ne întărim pe orice cale! Să ținem cu îndîrjire la stîndardul și la partidul nostru național. Să fim gata la chemarea la luptă a capilor noștri naționali. (Trăiască capii noștri! Trăiască partidul național!)

Fraților, iată, conducătorii noștri, a căror inimă este pătrunsă de dragostea de neam, străbat toate orașele, satele, munții și cîmpiile, merg oriunde-i cheamă glasul rugător al poporului. Dela noi, ca simpli gregari, d-lor numai atîta așteaptă, să le urmăim sfaturile și să ținem cu îndîrjire la steagul înălțat de dinșii.

Aici vorbitorul vorbește despre luptele noastre credincioase de lîngă votul universal, și nestatornicia celor ungu-rești în această credință. Arată pilde:

În cercul Chișineului, unde noi aveau candidat pe iubitul nostru poet O. Goga, la balotagiul justhiștii cei ce zic că ei vor votul universal ca și noi, ne-au părăsit! Tot așa am părățit-o și la Șimleul-Silvaniei.

În primăvara anului acestuia partidul național român hotărî să candideze la postul de vice-comite al comitatului Hunedoara pe Dr. Vlad. (Trăiască Aurel Vlad!) Intre partidul gu-

vernamental și partidul justhist din comitat era o luptă până la cuțite. Dar ce să vezi? Invrăjbiții s'au împăcat și au ales pe omul guvernului, care, firește, era Ungur.

Fraților! Mi-se pare, că aud glas de buciom răsunînd și suflarea unui vînt puternic, primăvărat, prin codrul românesc. Pare că văd codrul înverzînd și pare că văd în el o viață mai viuă.

Dar, durere, că prin codrul frumos să ivește cite-o uscătură, care rămâne nesimțitoare la acest suflu dătător de viață și rămâne surdă la glasul de buciom. (Așa-i! Jos trădătorii!)

Neam năcăjit suntem, fraților, dar nu pentru suferințele multe din cursul veacurilor, ci pentru că neamul nostru a dat din sînul său dezertori și trădători, cari ar zdrobi cu dinamită chiar și mormintele părinților lor, numai ca să li-se împlinescă poftetele mîrșave. Avem, durere, Ephialtesii, cari tradează ascunzătorile Thermopilelor noastre! (Jos trădătorii!) Blăstămăm neamului să-i ajungă (amin!),

Fraților, de încheiere vă rog, ca în cele naționale, cărturar și țaran, să fim una, să ne facem datoria! Dzeul popoarelor, cel care a susținut prin ațitea veacuri neamul românesc, și pe mai departe ne va ajuta, dacă noi, conducători și simpli luptători, cu toții vom fi una, luptînd pentru neamul, limba și legea românească!

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Dr. St. C. Pop.

Fraților și Domnilor! Astăzi bucuria comitetului nostru trebuie să fie de tot mare, cînd între dv. să află țărani ca și vorbitorul de năntea mea!

Un popor ca și acesta, care aproape de 2000 de ani susține cu singele său această patrie, trebuie să aibă drepturi, nu mai poate fi înlăturat dela drepturile cele mai de căpetenie!

Dacă astăzi, cînd dăm însutit ca acum 50 de ani, cînd după legea cea nouă, și pe orbi și pe schiopi li duce la miliție, dacă nici azi n'am avea drept de alegere, atunci mai bine, — mai bine să piară toată lumea!

Fraților! Dacă voim să ni-să recunoască și nouă drepturile noastre, atunci trebuie să ne iubim unul pe altul, că dacă nu vom ținea unul cu altul, atunci nici Dzeu nu ne va ajuta, nu va ține cu noi. (Așa-i). Contrarii noștri să însoțesc, căci s'au tem de noi, dar mai bine să tremure dușmanii de noi, decît să le fie jale, milă de noi.

Fraților! Aproape 2000 de ani am fost mai mult sclavi decît liberi, dar oare și acum, cînd am răscum-părat iobăgia cu 40 000 de muce-nici și atîte pagube în bunurile noastre, oare nici acum să nu fim vred-

nici să ni-să de drepturile? E drept că s'au adus legi prin cari s'a șters iobăgia, s'a declarat că iobagul e liber, dar prin lege i-s'a făcut peste puțină ca el să fie domn pe soarta sa. Prin aceasta suntem aruncați în o nouă sclăvie, o sclăvie foarte real. Căci nu este sclăvie mai scriboasă ca aceea de sub scutul legiilor. Prin legi Românul a fost scos din dietă. În dietă trebuie să fie și conducătorii Românilor. Poporul fără conducători nu poate fi, precum nu poate fi o turmă fără păstor!

Dușmanii să trudesca să să cîntine credința voastră în conducători. Dar cred că nu vor izbuti! (Nu, nici-odată!).

Ca să înțelegeți ceea ce voiesc dușmanii, am să vă amintesc următoarele din istorie. Filip, tatăl lui Alexandru-cel-mare, a voit să cucerască Grecia, dar cu toate încercările n-a izbutit, pentru că Grecii țineau la olaltă sub conducerea unui fruntaș dintre ei. Atunci s'a aflat un Macedonean, care s'a îndreptat către Greci și le-a zis: uite, nu-i bine așa: Dar nu putem să facem pace, până ce se află între voi »blăstămătul acela de conducător«. De aceea, dacă voiți să faceți pace cu noi, atunci înainte de toate, alungați dintre voi pe blăstămătul acela Grecilor le-a venit tare bine la so-coată pacea, de aceea s'au și înțeles la olaltă și s'au sfătuit să alunge pe conducător dintre ei. Au chemat pe conducător și i-au împărțit sfatul lor. Acesta auzind sfatul lor, i-a rugat să nu-l alunge dintre ei până ce le va spune o poveste. S'au învoit Grecii și el a început a le spune următoarele: A fost odată o turmă de oi, și niște lupi voiau să se apropie de ea, dar nu puteau, căci era apărată de niște dulăi harnici. Atunci ce s'au scotit să facă lupii? Au mers la oi și le-au spus că, uite, nu e bine așa, ci mai bine ar fi ca să trăiască ei lupii cu oile ca frații, în pace. Oilor foarte le-a plăcut acest sfat și au primit pacea, ca să nu mai tot ducă frică de lupi. Dar lupii le-au spus: Ci, uite, nu se poate face pace, până ce voi mai suferiți pe blăstămătii aceia de cini în jurul vostru, căci aceia nu ne lasă să ne apropiem de voi, și să ne împăcăm. Auzind oile aceasta, au alungat dulăii dela ele ca să fie pace. A doua zi dimineața numai coarnele mai măturăseu, că a fost pe acolo și o turmă de oi!

Grecii au înțeles ce vrea să zică cu această poveste, n-au mai voit să-l alunge, ci l-au ținut de căpetenie al lor, înșirîndu-se toți în jurul lui, împotriva Macedonenilor. Și Macedonenii nu i-au putut răpune pe Greci.

De aici putem și noi învăța, că trebuie să ținem la olaltă. Puterea ce trebuie să ne fie la olaltă e dragostea și încrederea împreună. Ținta noastră e viața românească, o soartă mai bună!

Dacă urcăm munții colo mai sus unde umblu adeseori, acolo nu poți

culege numai lacrimile Parcă Dzeu cînd a sădit florile pe pămînt, pe munții noștri Apuseni, acolo a sădit numai lacrimi. Cine intră în o colibă țărănească i-să umplu ochii de lacrimi, i-să frînge sufletul văzînd în ce stare au ajuns țărani noștri acolo, de unde opinca înția dată a cerut drepturi. Așa nu mai mergel!

Florian Bogdan.

Indeamnă adunarea la unire și încredere în comitetul național. Încheie cu cuvintele: »Să păstrăm dragoste față de partidul nostru național și să cerem dela Dumnezeu să-i țină întru mulți ani, pentru a-și ajunge scopul, pentru care luptă«. (Trăiască, mari ovațiuni comitetului).

Dr. I. Giurgiu.

Aduce adunării salutul din Țara donițelor, din țara lui Iancu Purcezlînd din cuvintele lui Platon, care zice că »pietrile celea mari încă nu pot sta fără celea mici«, arată că conducătorii au lipsă de popor ca să-i sprijinească, să-i urmeze!

În cuvinte frumoase aduce mulțămîntă comitetului, iar adunarea îl aclamă cu căldură. Încheie cu versurile populare:

»Dele bunul Dzeu,
Să are și plugul meu!«

(Trăiască! Aplauze).

Dr. Valer Moldovan,

a ținut o vorbire frumoasă și bine simțită, scoțînd la iveală, cu deosebire, stările slabe din comitatul Cetește apoi planul de hotărîre, care să primește.

Să face încheierea adunării prin părintele protopop, dl Iosif Costin, vicepreședintele partidului comitatenz. Dl I. Costin mulțămînd comitetului național pentru osteneală, precum și tuturor celor de față, pentru venirea lor, încheie între aplauze adunarea la 2 ore d. a.

NOUTĂȚI

Episcopia, gr.-cat. română dela Gherla, văduvită prin moartea fostului episcop Szabó, — e vorbă că va fi în curînd întregită. Să scrie prin foi, că s'au făcut de cei chemați întreprinderile de lipsă, ca de cap al acestei Episcopii, să fie numit Preasfințitul Episcop dela Lugoj Dr. Vasile Hossu. Ci-că P. S. Sa ar fi cerut guvernului, că să-i dea un ajutor potrivit a pune în stare vrednică de o vlădicie toate lucrurile dela Gherla, unde toate sunt numai o ruină, și casa Episcopului și așezămintele de lipsă lui. Că fiertatul Szabó nu a făcut nimic, era acuș un mort viu închis între cele ziduri ce să muceau în jurul lui. — Ar fi negreșit grea sarcina ce ar lua-o asupra sa P. Sfințitul Episcop Hossu de a lua moștenirea lui Szabó și a o aduce în bună rînduială, — dar ar fi și nobilă chemarea asta totodată. De Dzeu încercatei dieceze un cap luminat și vrednic!

Vilitorul Moștenitor de Tron la Impărăției Austro-Ungare, Francisc Carol, (care pășește în rangul de Moștenitor de Tron, cînd Francisc Ferdinand va ajunge Impărat), — și-a sărbăt Sămbăta trecută cununia cu Princesa Zitta de Parma, în biserica din Schwarzau. A fost de față toată familia Impărătească și însuși bătrînul Impărat și Moștenitorul său Francisc Ferdinand și oaspeți mari, Impărătești. Fericită mireasă purta pe cap o cunună cu briliante foarte frumoasă și prețioasă, dăruită ei de moșul Impărat.

Colera. Încă și-acum mai cere jertfe în unele părți. Din Timișoara să scrie, că pe lângă toate măsurile luate, colera a trecut de pe pămîntul Sîrbiei și pe ținutul comitatului Timiș. În insula Ostrov din Dunăre, s'au întîmplat două îmbolnăviri de coleră. În Lupea-de-jos nu s'au ivit noi îmbolnăviri, dar în comuna vecină, Berzasca, s'au îmbolnăvit iarăși doi de coleră. Unul a și murit.

Vești rele sosesc apoi din Galații României. Aici ci-că sunt pîn'acum 122 de cazuri de coleră. Întreg orașul a fost pus sub paza armatei, care l'a împrejmuț, oprînd intrarea în el și ieșirea din el, ca să nu poată boala primejdioasă să se lățească și mai departe.

Iarăși un Prințpe lăpădîndu-și rangul... În cercurile Curții domnitoare din Viena, și în toată Impărăteasca cetate, iar e lumea ulmită de hotărîrea mare a unui mădular al familiei domnitoare! Cîți bieți muritori »de rînd«, ba și de cei foarte sus puși, nu pismuesc pe fericiții născuți în de-aproape nemotenie cu Familia Domnitoare, asupra cărora asupra tuturora cad raze din strălucirea coroanei și cu razele de-odată și belșug, viață tihnită, ușoară, știi colea ca de »neam cu Impăra'ul!« Și parcă nici nu ți vine să crezi, că în șirul acelor »fericiți« să află nu unul, care pismuesc viața de »simplu cetățean« a celor din afară de bătaia razelor strălucitoare ale Coroanei!.. Și, vezi, sunt. Nu de mult, un văr al Impăratului s'a lăpădat de rang și a luat numire simplă »cetățenească« de Iohan Orth, ca să poată pleca în lume liber, cu aleasa inimii sale, cu care legile Curții nu-l lăsau să se căsătorească, nefiind și ea viță de Prinț! Văduva fostului Moștenitor de Tron Rudolf, își lăpădă rangul ce-l avea la Curte de-a fi înția persoană după Impărăteasa, și să mărită uupă un grof ungur. — Chiar Moștenitorul nostru de Tron, Francisc Ferdinand, călcă peste legile Casei, spunînd că el vrea de soție pe o ființă iubită lui, care nu e viță de Prinț. Și fiindcă altfel nu să putea, să învol că dară copiii săl să nu aibă drept a-i urma în Scaunul de Domnie, fiindcă mama lor nu e și ea din Casă Impărătească.

Iar acum mai nou lumea stă uimită de altă veste: Fratele Moștenitorului de Tron, Principele Ferdinand Carol, își lapadă cu totul rangul său care îl pune așa de aproape de Tronul în care în curând va șede fratele său ca împărat, — și el să pogoară în rîndul »cetățenilor simpli«, ca Bürger al Vienei numai, — pentru ca să poată lua de soție pe fata unui sfetnic de curte, Czuber, care însă nu e viță de Prinț. — Maestrea Sa bătrînul împărat, Capul Casei domnitoare, și-a dat invoirea. Tinerul prinț își pierde toate drepturile și legăturile cu Casa Domnitoare și titlurile și toate, și va căpăta numai 40.000 cor. pe an pentru traiu din venitele Curții. Va fi dară totuși un »Bürger« cu venit sigur, din care, așa mai »bürgereste«, poate trăi.

Sfințire de biserică. Senatul bisericii gr.-cat. din Maieru invită la Actul sfințirii bisericii renovate, care să va îndeplini Duminecă, în 29 Octobrie n. 1911 precum și la Concert și reprezentăția teatrală urmată de dans cari să vor aranja în sala școalei confesionale.

Venitul curat este destinat bisericii gr.-cat. din loc și Reuniunii »Mariana«.

— Logodnă Dșoara Veronica Crețiu din Uzdin (Ozora) și dl Romulus Săbău din Folt, fidanțați.

Cununie. Dșoara Elisabeta Capătă și dl Dumitru D. Bozdog vestesc serbarea religioasă a cununiei lor, ce să va celebra în 29 Oct. n. în biserica gr.-or. din Săsciori.

— Dr' Jules Felix, director spitalului belgian, raportează: »După experiențele mele, apa naturală Francisc Iosif, amară, e cea mai bună purgativă întăritoare totodată.« (208) 13—30

„Calenearul Național“ pe 1912 e gata cu tiparul. În câteva zile va fi și compactat (legat). La 1 Nov. putem începe trimiterea lui.

Cereți-l cu corespondențele ce a-lăturăm la numărul de față ori trimițind banii înainte.

Cuprînsul lui bogat și prețul lui, vezi-l în „Foaiă Interesantă“ alăturată la acest număr.

Cu sănătatea suntem bine, nervii ne sunt tari. Visul e plăcut, durere de piept și gît n'avem pentrucă folosim „Fluidul Elsa“, care nimicește orice durere și slăbiciune, vindecă și întărește. Duzina cor. 5.— și să trimitte franco. Durere de stomac și alte morburii de felul acesta nu cunoaștem, de cînd folosim „Pilulele Elsa“, 6 cutii numai cor. 4.— și să trimit franco. Originale să pot procura dela farmacia Eugen V. Feller, Stubica, Centrala Nr. 119 (titul Zagrab).

Cutremur de pământ în Sicilia. În mai multe comune din Sicilia s'a simțit un puternic cutremur de pământ, care a pricinuit multe nenorociri. În Guardia și în Sf. Venerina s'au dărîmat o mulțime de case și s'au prăpădit doi

oameni. Iar o știre de mai tîrziu spune, că între ruine s'ar fi aflat douăzeci de morți și douăzeci și patru răniți. — În comuna Mochia în urma cutremurului s'a format o crepătură de 600 metri lungă și 300 cm. largă, în pământ.

„LIBERTATEA“
pe Octobrie, Nov. și Decembrie ca foi de probă!

Numai 1 cor.
Abonați
„Cosinzeana“
pe lunile October November December, de erobă!

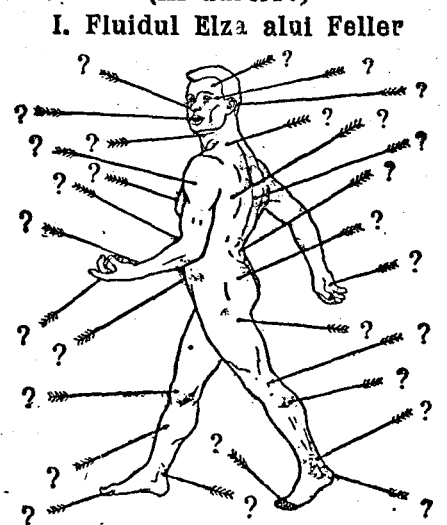
Numai 1 cor!
Foaiă pentru familie, foarte bine îngrijită și frumos ilustrată!

A eșit de sub tipar:
„Insemnările unui trecător“,
crîmpee din zbuciumările dela noi, — un lung șir de articlî politici și culturall, scriși de maestrul nostru poet Octavian Goga, cu agerimea unei pene, ca și care mai rar a împodobit paginile gazetăriei românești! Și fiecare pagină, fiecare șir scris îl simți cit de mult e simțit de însuși luminațul seu scriitor, și chiar și atunci cînd, pe alocurea, el tae cu necruțare, în oameni ori stări, să vede bunul lui gînd de care a fost condus cînd a scris!

Adunîndu-și la un loc articlîi aceștia, apăruiți unii în apusa „Tara Noastră“ alții în „Tribuna“, — a scos în tipografia „Tribuna“ un volum mare de 18 coale tipărite (288 pagine), care să capătă și la „Librăria Națională“ S Bornemisa în Orăștie, cu 3 cor. plus 55 fil. porto recomandat.

Cetitorul nepreocupat poate alege mult și poate învăța mult din cetirea acestui volum al dlui Goga.

Te sagetează?
(Al dureri?) 1—28

e, după experiențele noastre, liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile repede și sigur, vindecă: reumă (spure), slăbie de nervi, junghiuri în coaste, influența, durere de cap, de dinți, de spate, amorțală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci! Fluidul Elsa a lui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, durere de pept și gît și morburii din curent ori răceală, adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller“, 12 sticle mici sau 6 mari ori 2 speciale, K 5 franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distîns și sigur Pilulele-Rebarbara de mînat alui Feller, contra durerilor de stomac, zgîrciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, amețală, rigăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa.

Eugen V. Feller, apotecar.
Stubica, Centrala 119 (com. Zagrab).

Pentru tăbăcari
(argăsitori, timari) să oferă un bun prilej să se aprovizioneze cu

SCUMPIE
(ungurește: szemerceze)
prima calitate adusă direct din Bulgaria.

Prețul la cumpărări cu sacul 26 fileri, chilogramul, franco gara Huñedoara. A să adresa de-a dreptul la

Banca Agricola
Hunedoara-Vajdahunyad.

Toate **Cărțile școlare** și recuizitele de lipsă școlarilor la scris și la desemn, — să află la

„LIBRĂRIA NAȚIONALĂ“
S. Bornemisa
în Orăștie (Szászváros).

Croitorie de costume săliștenești.

Subscrisul aduc la cunoștința onor. public din Orăștie și jur, că în atelierul meu de costume săliștenești

să pregătesc costume pentru femei și bărbați cu prețurile cele mai ieftine ce să pot.

Port curat săliștenesc, necorcit, stofă trainică, lucru solid.

Tot aici să primesc și 2—3 fete ca învățăcei.

Iacob Herța,
croitor de costume săliștenești
Orăștie, Drumul țării Nr. 16,
(333) 2—3 (casele dnei Orbonaș).

Prăvălie nouă!

În strada Drumul-țării din Orăștie, față cu școala română, mi-am deschis subscrisul, o

prăvălie mixtă

nou provăzută cu tot felul de mărfuri de băcănie și altele. Trafică, sare și beuturi cu păharul.

Rog pentru număroasă cercetare 2—3 (336) **C. Munteanu.**

A apărut:

Advocatul poporal.

Indreptar pentru poporul român de

Dr. Dionisie Moldovanl adv. în Sibiiu.

Ediția a doua. 384 pagini 8'.

Prețul broș. Cor. 2.50, legat în pânză Cor. 3.50 plus 20 fil. porto.

De vînzare la toate librăriile din țară precum și la

editura W. Krafft
în Sibiiu.

(308) 4—10

Două calfe și un învățăcel.

În atelierul de pantofărie al subscrisului să primesc numai decît două calfe pentru lucru mesecat și un învățăcel.

Ioan Vărmăgean,
(331) 3—3 măstru-pantofier Orăștie.

Vin.

Am circa 40 buți de vin, numai original ardelenesc, și îl vînd, dela 60 litri în sus, cu 26 cruceri (52 fileri) litrul.

HANS STEPHANI,
Hotel „Transsylvania“
Orăștie.
(63) 33—45

Căsătorie.

Un tinăr cu pregătiri academice în etate de 29 ani, frumos și inteligent, cu carieră sigură care îi aduce venit anual de 10.000 cor., avînd și o avere de 60.000 cor., caută pentru căsătorie o domnișoară inteligentă, frumoasă și bine crescută, în etate de 22—27 ani, care să fie aplicată a trăi 5 ani în străinătate. Sunt binevăzute și fete de preoți, inteligente și bine educate. Zestrea: 10.000 cor. Dacă convine persoana, zestrea nu numără.

Informații la Administrația ziarului.
(329) 3—3

Candidat de avocat,

dar numai cu *praxă deplină*, află aplicare îndată în cancelaria subscrisului:

Dr. Merő Samu
(326) 3—3 adv. Borosjenő.

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria, (Világos), PETRU BENEA, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate* și pe lîngă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb 68 fil., Rizling 70 fil., Roșu 92 fileri.

Vinuri din anul 1910:

Rizling 58 fil., Rizling și Ruge amestecat 54 fil., Siller 56 fil.

Must din 1911 — 42 fileri.

Rachie de trevere (comină) K 160
Rachie de comină, specialit. „2—
Rachie de drojdii 2 cor. 20 fileri.
Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachia să expedează sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus cu rambursă. *Vase împrumute pe timp de 2 luni.* Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEA,
proprietar de vii.

(257) Világos, (Arad m.) 11—22

„GRĂNIȚERUL“

instituit de credit și de economii, ca societate pe acțiuni în Hunyad-Dobra.

PROSPECT

pentru emisiunea a V-a de acții a institutului de credit și economii
»GRĂNIȚERUL«, societate pe acțiuni în Dobra (Hunyad-Dobra.)

Adunarea generală extraordinară a institutului nostru, ținută în 9 crt., a luat concluzul, ca să se sporească capitalul nostru societar până la suma de K 500.000, autorizând Direcțiunea cu executarea acestui concluz, cu îndatorirea, ca Direcțiunea să raporteze proximei adunări generale despre rezultatul subscrierilor, care adunare generală apoi, va fixa suma capitalului social într-o sumă mai mare sau mai mică de K 500.000—, în proporție cu subscrierile făcute.

Executînd acest concluz oferim spre subscriere 2500 bucăți acții de cîte K 100— nominal, sub următoarele condițiuni:

1. După fiecare acție din emisiunile vechi să poate opta o acție din emisiunea prezentă cu prețul de K 105— per bucată.

2. Acțiunile ce rămîn neoptate, să ofer în prima linie tot acționarilor cu prețul de K 110— per bucată. Direcțiunea, întrucît s'a însinua mai multe acții decît sunt disponibile, e îndreptățită a reduce numărul acțiilor subscrise, observînd însă regula, ca fiecare optant să primească barem o acție cu acest preț.

3. Acțiunile, cari eventual rămîn neoptate, după normele de sub 1 și 2, să vînd și la alții cu prețul de K 140— per bucată.

Terminul ultim pentru optare este:

Pentru acțiunile de categorie de sub 1, până în	1 Ianuarie	1912.
» » » » » » 2, » »	15 »	1912.
» » » » » » 3, » »	1 Febr.	1912.

La subscriere sunt a să plăti de fiecare acție:

pentru categoria de sub 1, cîte K 15.—
» » » » 2, » » 20.—
» » » » 3, » » 50.—

Restul să plătește după cum urmează:

K 10.— în 1 Martie 1912.	K 10.— » 1 Aprilie 1913.
K 10.— » 1 Maiu 1912.	K 10.— » 1 Iulie 1913.
K 10.— » 1 August 1912.	K 10.— » 1 Septembrie 1913.
K 10.— » 1 Novembre 1913.	K 10.— » 1 Novembre 1913.
K 10.— » 1 Februarie 1913.	

Să pot plăti și mai multe rate sau întreg capitalul deodată. După ratele plătite să restituie 6% interese. Ratele restante sunt a să plăti cu 7% interese de întârziere.

Sumele întrate peste prețul nominal al acțiilor, să vor adauge la fondul de rezervă.

La caz de neplătire a acțiilor, să aplică §-ul 9. din statute.

Domnii acționari sunt rugați să își prezinte acțiunile lor (fără coala de cuponi) pentru optare, folosind epistola de pe contrapagină. Imediat după efectuarea optării, acțiunile să înapoiază împreună cu certificatele interinale.

Acțiunile din emisiunea aceasta participă la dividenda anului 1914.

Hunyad-Dobra, la 9 Octomvrie 1911.

„GRĂNIȚERUL“

instituit de credit și de economii, ca societate pe acțiuni
în DOBRA (HUNYAD-DOBRA.)

(338) 1—1

Fîn

să află de vânzare în o comună din apropierea Orăștiei, vre-o 12 cară. Fîn bun, de grădină. (335) 2—2
Adresa o dă administrația foii.

Invățăcel de prăvălie.

În prăvălia de ferărie și băcănie a subscrisului să primește imediat un băiat, din casă bună dela 14—15 ani, cari să priceapă bine și limba maghiară, pe lingă condiții favorabile.

(332) 2—3 Aurel Truca

comerciant, în Geoagiul-de-jos.
u. p. Algyógy Hunyad m.)

Cetiți și vă mirați.

Ocazie defelul acesta numai ai în viață!
600 de obiecte numai cu 450 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care să dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă, de mătăasă, la modă, 3 batiste, 1 strălucit inel pentru bărbați, cu peatră scumpă imitată, 1 garnitură de podoabe femeiești elegante, 1 frumos collier de margaritare orientale, podoabe femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cercei frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de buzunar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade, cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3 obiecte comice, bune de distracție pentru tineri și bătrini deopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și mai mult de 500 de obiecte necesare într-o casă. — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot căpăta numai pentru 4 cor. 50 fl. Obiectele să trimit cu rambursă, ori cu trimiterea înainte a banilor pe adresa:

(317) 1—1
Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau nr. 394.

N. B. Cine comandă 2 pachete, capătă rabat un briciu englez prima. Pentru cel necerăspunzător, banii se returnează

(339) 1—1

Dr. CORNELIU DĂRĂMUȘ

medic universal

specialist în boale de femei

ALBA-IULIA, piață, lingă farmacia

Domnului V. Vlad.

Consultățiuni 8—9 oare a. m.

(313) 2—3 p. m. 5—16

Nr. 108—911.

Anunț de licitațiune.

În 13/26 Noemvrie a. c., la oarele 2 d. amiază, să va da prin licitațiune minuendă în întreprindere adaptarea bisericii gr. or. rom. din Spring, tractul Mercurei, comit. Albel-Inf.

Prețul de strigare 10.000 cor.

După această sumă are a să depune vadiul de 10% în bani gată sau în hirtii de valoare.

Licitațiunea să va ținea în edificiul școalei.

Comuna bisericască dă cărămida și năsipul.

Planul și prelliminariul aprobate de P. V. Consistor Archidiececan, sub Nr. 14484/911, precum și condițiunile de licitare să pot vedea la oficiul parochial, de unde cei interesați pot lua și alte informațiuni cu privire la unele abateri dela plan și prelliminar.

Comitetul parochial își rezervă dreptul de a da în întreprindere adaptarea bis. aceluia dintre minus

oferenți, în care va avea mai multă încredere. Licitanții n'au drept de a pretinde diurne și spese de călătorie.

Din ședința comitetului parochial ținută la 25 Sept. v. 911.

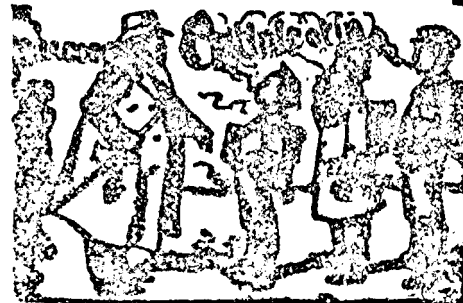
Ioan Crăciun m. p.,
paroch, preș. comit. par.

Nr. 756/911.

Văzut: Avr. S. Păcurariu,
protopp.

(387) 1—3

Ce-e-e? Tata ne-a slobozit! Că-s veritabile hînzle de cigarete Antintocotîn de-alui JACOBI în cutii de lemn!

Numerai cu scrisoarea
Ai grijă! „JACOBI“ e bună!

(39)

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște

Primește depuneri spre fructificare fără anuț cu 4%, pe lângă anuț cu 4½% — iar depuneri mai mari cu 5%.

Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală.

Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă Imprumuturi:

pe cambii,
pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități,
pe obligațiuni cu cavenți
ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau de valoare (acții și efecte publice).

Dobînda variază între 8% și 6%, după mărimea imprumutului și asigurarea oferită.

Schimbă, adică cumpără și vinde, ori ce fel de monede streine cu, cursul zilei.

(202) 14—20

Diracțiunea.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții (comitatul Sibiului)

primește depuneri spre fructificare atit la centrală, cit și la filiala din Alba-Iulia, cu 5%. Pentru depuneri dela 5000 coroane în sus, cu termin de abzicere mai lung, solvește la filială 5½% inter., iar la centrală dela 10.000 cor. în sus, în aceleași condiții, 5%. Interesele neridicate să capitalizează la semestru; darea după interese o plătește institutul.

Atit la centrală, cit și la filială, acoardă imprumuturi pe cambii, pe ipotecă, replătibile în rate, pe obligațiuni cu cavenți, credite de cont-curent cu asigurare hipotecară sau de valori, pe lângă cele mai favorabile condițiuni posibile.

Mijlocește cumpărări, vânzări, arindări și parțelări de realități, sprijinește infiintarea de insotiri și tovarășii, îndeplinește totfelul de afaceri de bancă pe lângă serviciu prompt.

Filiala din Alba-Iulia s'a inactivat cu 1 Octomvrie a. c. Localul filialei e în strada Vințului Nr. 1 (Alvinczi utca 1 szám), lângă firma Misselbacher.

(330) 2—10

Diracțiunea.

Avis! Cultivătorilor de vii din loc și jur le aduc la cunoștință, că cu începutul sezonului 1911/12 posed un

MARE DEPOSIT

de altoi de vie cu rădăcină

splendit dezvoltate, soiurile cele mai bune pentru vin alb, roșu și de masă precum, și vițe americane de altoit în cantitate mare — din pepiniera dlui Vasile Fodor din Mediaș.

Atrag deci atențiunea onoraților cultivători de vie asupra depositului meu, că deja de pe acum să se îngrijască a face comande de altoi pentru plantare, atit în toamnă cit și în primăvară, ca nu mai târziu să fie siliți a cumpăra dela preocupți, cari cutreeră satele până primăvara târziu, cu viță de vîndut și care nu e de nici o treabă!

Rog deci ca onor. cultivători de vie, să binevoiască a să adresa la subscrisul cu comande cit de mari și cu deplină încredere.

George Cușuță

Orăștie, strada Romoșelului Nr. 8.

(323) 3—8

Arme de vîntoare sistem Novotny.

Revolvere sistem Frommer, Browning, Steyr-Pieper.

Floberte și pistoale, gramofone de tot soiul, viole, flaute, tamburine, ghitare, cimbale, citere, harmonice.

Binoculi și ochiane originale franceze, ochiane cu prisme sistemul cel mai nou, aparate de fotografat, dulapuri de gheață, căhale, cuptoare, aparate moderne de ras, jamantane de piele veritabilă, non plus ultra în eleganță și durabilitate, de toată mărimea, jante de mână, precum și tot felul de articole de sport, cu prețurile celea mai ieftine și de calitatea cea mai excelentă

se pot cumpăra pe rate lunare
minimale,

în cont-curent semestral sau anual dela,

„GENTRY“

societate pe acții pentru mărfuri comerciale și articole pe sport.

(310) 4—25

Budapest

VII. Bulevardul Elisabeta Nr. 48.

Scrieți românește!..

Liste de prețuri trimitem gratis și franco ori-cui despre ori-care articol.

Vițe altoită în verde cu radacină, de vînzare.

Vă atragem atențiunea, fr. ților Români, asupra viței în verde, cu rădăcină, fiind constatată de cei mai învățați vieri, că sunt mai trainice și mai bune. Și acestea să pot căpăta numai la Societatea noastră română, care să lucreze sub îngrijirea noastră proprie. — Prețul este 200 coroane 1000 bucăți cîșta l a. — La cerere trimitem catalog de soiuri, gratis. Cei ce fac comande mai mari, capătă rabaf însemnat.

Teodor Pêrvu și soții
proprietari de viță de vîle altoită în verde și în uscat.
Ternova Nr. 10 (com. Arad).

Liber de bacterii.

Apă minerală naturală.

MUSCHONG-BUZIAS
BUZIASI PHÖNIX

Improspetează și Vindecă!

La morburii de rinichi, de beșică, la cataruri învechite de bazen al beșicii, la piatră în beșică, la catarurile organelor de respirat și la organelor selectante, — s'a dovedit cu efect distins!

Recomandată de mediei.

Depozit principal la: Des. Weisz în Orăștie.

(300) 5—

Cele mai bune
Călcîie de gummi
sunt călcîiele:

Cele mai desăvîrșite
Legături de vătămătură

cunt cele c. reg.alui Keleti patentate.

Legtiori de pîntece pentru bărbați și femei contra ori căror morburii din ios și contra foalelui afirnător.

(293) 5—52

Gummi ciorap pentru vîre umilate.

Picioare și mîni măestrite pe sama putai (tăiași).

Îndreptătoare de trup pentru umblat și spriginit.

Corsete artificiale și spriginitoare.

Țînătoare oblu pentru cel crescuți strîmb, precum și ori-ce articli de gipsă la

îngrijirea de bolnavi, pregătește după cele mai moderne principii cu prețuri favorabile de fabrică:

I. Keleti, fabrică c. reg. patent ptr. legături de vătămătură și îndreptoare de trup.

Budaposta, IV. Koronaherez. u 17. vidi — Trimis catalog cu 3000 figuri, gratis! — Fondată în 1878. Telefon 13—70.

Atenție! Societate des : : Papiers Abadie.

Fiindcă în timpul din urmă s'au pus în vînzare felurite imitații de ale cunoscutei și iubitei marcă de tuburi pentru cigarete

RIZ ABADIE (RIZ DORÉ)

recercăm pe on. nostri musteril, să fie atenți la numele ABADIE, pe care imitațiile vor să-l înlocuiască cu alte numiri. Feriți-vă de cumpărarea imitațiilor de calitate mult mai slabă! Nol le-om urmări pe calca legii.

Societatea de hirtie de țigarette

15—52 (168) „ABADIE“.